



KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 25.7.2012 r.  
COM(2012) 420 final

2011/0297 (COD)

Zmieniony wniosek

**DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**

**w sprawie sankcji karnych za wykorzystywanie informacji poufnych i manipulacje na  
rynku**

**(przedłożony zgodnie z art. 293 ust. 2 TFUE)**

## 1. KONTEKST WNIOSKU

W dniu 20 października 2011 r. Komisja przyjęła wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie sankcji karnych za wykorzystywanie informacji poufnych i manipulacje na rynku. Wniosek ten został przekazany Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w dniu 20 października 2011 r. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny wydał opinię w dniu 28 marca 2012 r.

Od marca 2011 r. prowadzone są dochodzenia w kontekście dokonywanych przez kilka banków prawdopodobnych manipulacji wskaźnikami EURIBOR i LIBOR w odniesieniu do stóp procentowych kredytów międzybankowych. Podejrzuje się, że banki przedstawiały szacunkowe wartości stóp procentowych, po jakich przyjęłyby ofertę finansowania, które różniły się od wysokości stóp, po jakich byłyby gotowe pożyczać środki na rynku międzybankowym w praktyce. W rezultacie poziom stóp EURIBOR i LIBOR, stosowanych jako wskaźnik referencyjny do celów udzielania pożyczek oraz jako poziom odniesienia dla wyceny wielu instrumentów finansowych, takich jak swapy procentowe, mógł być przedmiotem manipulacji, zaś wiarygodność EURIBOR czy LIBOR mogła zostać poddana w wątpliwość. Ponadto szacunkowe wartości stóp procentowych zgłaszane przez poszczególne zaangażowane banki wprowadzały rynek w błąd co do prawdopodobnych kosztów finansowania ponoszonych przez te banki.

Komisja dokonała oceny, czy wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie wykorzystywania informacji poufnych i manipulacji na rynku oraz powiązany wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie sankcji karnych za wykorzystywanie informacji poufnych i manipulacje na rynku, przyjęte w październiku 2011 r., obejmują prawdopodobne przypadki manipulowania wskaźnikami referencyjnymi, w tym wskaźnikami LIBOR i EURIBOR. W szczególności również Parlament Europejski podkreślił znaczenie tej kwestii. Zważywszy że obecnie żaden z wniosków nie obejmuje problematyki wskaźników referencyjnych, Komisja stwierdziła, że bezpośrednia manipulacja wskaźnikami tego rodzaju również nie wchodzi w ich zakres.

Pomimo że udowodnienie przez właściwy organ, iż manipulacja wskaźnikiem referencyjnym miała wpływ na cenę powiązanych z nim instrumentów finansowych, może okazać się trudne lub niemożliwe, wszelka faktyczna manipulacja istotnymi wskaźnikami referencyjnymi lub jej usiłowanie może mieć poważny wpływ na zaufanie rynku oraz może skutkować znacznymi stratami dla inwestorów i zakłóceniami gospodarki realnej, biorąc pod uwagę powszechne wykorzystywanie wskaźników referencyjnych jako stopy referencyjnej dla, przykładowo, swapów procentowych czy kredytów hipotecznych o zmiennym oprocentowaniu. Ważne jest zatem, aby sprecyzować, że we wskazanych sytuacjach właściwe organy winny mieć możliwość nałożenia sankcji administracyjnych w przypadku przestępstwa manipulacji na rynku, bez potrzeby udowadniania lub wskazywania kwestii incydentalnych takich jak wpływ manipulacji na ceny. Zasadnicze znaczenie ma również podjęcie wszystkich niezbędnych kroków w celu zapobiegania takiej manipulacji oraz w celu umożliwienia i ułatwienia właściwym organom prowadzenia czynności w zakresie nakładania sankcji. Rygorystyczne ramy prawne będą działać jako wiarygodny czynnik powstrzymujący tego typu zachowania, chroniąc w ten sposób inwestorów i przywracając zaufanie rynku. Wskazane działania regulacyjne winny obejmować sankcje karne.

W celu objęcia manipulacji wskaźnikami referencyjnymi zakresem stosowania proponowanej dyrektywy oraz zadbania o to, by celowe manipulowanie nimi stanowiło przestępstwo, Komisja proponuje zatem zmianę wniosku dotyczącego dyrektywy.

## **2. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU**

### **2.1. Podstawa prawna**

Zmieniony wniosek jest oparty na art. 83 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i został przedłożony zgodnie z art. 293 ust. 2 TFUE.

### **2.2. Pomocniczość i proporcjonalność**

Zgodnie z zasadą pomocniczości (art. 5 ust. 3 TFUE) Unia winna podejmować działania tylko wówczas, gdy cele zamierzonego działania nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie i jeżeli ze względu na rozmiary lub skutki proponowanego działania możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Unii. Transgraniczny wymiar wielu wskaźników referencyjnych i podmiotów, które przekazują dane w celu ich opracowania, jak również międzynarodowy charakter wielu instrumentów finansowych, na które manipulowanie tymi wskaźnikami może oddziaływać, wskazuje na istnienie realnego ryzyka, iż działania podejmowane na poziomie krajowym w odpowiedzi na manipulację wskaźnikami referencyjnymi, w obliczu braku działań na poziomie Unii, byłyby udaremnione lub nieskuteczne. W związku z tym, uwzględniając zasadę pomocniczości, zasadne wydaje się działanie na szczeblu unijnym.

Zasada proporcjonalności wymaga, by każda interwencja była ukierunkowana i nie wykraczała poza to, co jest konieczne dla osiągnięcia celów. Zasadą tą kierowano się przy sporządzaniu niniejszego wniosku.

### **2.3. Szczegółowe wyjaśnienie wniosku**

Do wniosku dotyczącego dyrektywy w sprawie sankcji karnych za wykorzystywanie informacji poufnych i manipulacje na rynku wprowadzono następujące zmiany:

- zmiana w zakresie definicji (art. 2) celem dodania definicji wskaźników referencyjnych;
- zmiana w zakresie pojęcia przestępstwa manipulacji na rynku (art. 4) celem uwzględnienia manipulacji wskaźnikami referencyjnymi;
- zmiana w zakresie pojęcia przestępstwa podżegania, pomocnictwa oraz próby popełnienia przestępstwa (art. 5) celem uwzględnienia wskazanych zachowań podejmowanych w kontekście manipulacji wskaźnikami referencyjnymi.

## **3. WPŁYW NA BUDŻET**

Zmieniony wniosek nie ma wpływu na budżet Unii.

We wniosku Komisji dotyczącym dyrektywy w sprawie sankcji karnych za wykorzystywanie informacji poufnych i manipulacje na rynku, COM(2011) 654 final, wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

**„3. „Wskaźnik referencyjny” oznacza dowolny indeks dotyczący obrotu lub opublikowaną wartość liczbowa obliczoną poprzez zastosowanie wzoru do wartości jednego lub większej liczby aktywów bazowych lub cen, w tym szacunkowo ustalonych cen, stóp procentowych lub innych wartości, lub do danych zebranych w oparciu o przeprowadzone badania, stanowiących punkt odniesienia dla określenia kwoty przypadającej do zapłaty z tytułu instrumentu finansowego.”;**

2) w art. 4 dodaje się lit. e) w brzmieniu:

**„e) przekazywanie fałszywych lub wprowadzających w błąd informacji, dostarczanie fałszywych lub wprowadzających w błąd danych lub podejmowanie jakichkolwiek innych równoważnych czynności służących celowemu manipulowaniu obliczaniem wskaźnika referencyjnego.”;**

3) artykuł 5 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia karalności przestępstw polegających na próbie popełnienia któregośkolwiek z przestępstw, o których mowa w art. 3 lit. a) oraz art. 4 lit. a), b), c) i e).”.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego  
Przewodniczący*

*W imieniu Rady  
Przewodniczący*